

Introducció a la Història Antiga

Codi: 100334

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Cortadella Morral

Correu electrònic: Jordi.Cortadella@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Borja Antela Bernardez

Isaias Arrayas Morales

Prerequisits

Tractant-se d'una assignatura de primer curs, no hi ha cap requisit en particular.

Objectius

Aquesta assignatura analitzarà els principals processos polítics i socials, així com els fets culturals de les civilitzacions del Pròxim Orient i Europa durant l'Antiguitat. S'explicarà com es van generar i van fer-se efectius els poders polítics des del seu origen, al Pròxim Orient, fins a la cristallització del model de la ciutat-estat (s. VIII a.C.) i el sorgiment dels Imperis antics, en especial el romà, que va assolir la unió política del Mediterrani.

Competències

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
5. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
6. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
8. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat.
9. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
10. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1: Presentació de l'assignatura. La Història Antiga.

2: Pròxim Orient (IV-III mil·lennis a.C.).

- El creixent fèrtil. La revolució urbana a Mesopotàmia.
- La gènesi de l'Estat a Mesopotàmia i Egipte. Del temple al palau.

3: Pròxim Orient (II-I mil·lennis a.C.).

- Els imperis de la perifèria mesopotàmica i l'expansionisme egipci.
- Els Imperis universals: assiris, neobabilònics i perses.

4: Grècia protohistòrica.

- El món minoic i micènic.
- L'Època Fosca i la societat homèrica. La formació de la "polis" i la colonització arcaica.

5: Grècia arcaica.

- Esparta i Atenes.

6: Grècia clàssica.

- Les guerres contra els perses.
- L'imperialisme atenenc. La Guerra del Peloponès.

7: Hel·lenisme.

- Alexandre Magne i els regnes hel·lenístics.

8: Roma monàrquica.

- Orígens de la ciutat.
- Les reformes de Servi Tul·li.

9: La República romana.

- Plebeus versus patricis.
- La conquesta romana: Roma a Itàlia i a la Mediterrània.
- 10: La crisi de la República.
- Dels Grac a les guerres civils.
- 11: L'Alt Imperi. El principat.
- D'August als Severs.
- 12: El Baix Imperi. El dominat.
- Crisi del segle III d.C. Reformes i caiguda.

Metodologia

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor/a.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de mapes, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i pràctiques d'àula	50	2	1, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12
Tipus: Supervisades			
Tutories i treballs en grup	15	0,6	2, 4, 9, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi dels materials del curs i Comentaris de Text i de Mapes	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de 2 notes:

- AVALUACIÓ CONTÍNUA: Es proposaran 2/3 activitats pràctiques (comentaris de fonts primàries) de les quals s'haurà de lliurar un breu comentari per escrit.
- EXAMEN: Es farà en el horari de classe i consistirà en:
 - a) Test 30 preguntes.
 - b) Desenvolupar 2 temes, a escollir entre 4 opcions.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En el moment de realització/lliurament de cada activitat avaluativa, el professorat informarà (Moodle, SIA) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	50 %	3	0,12	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8
Participació a seminaris	10 %	2	0,08	3, 10
Treballs escrits. Comentaris de Textes i mapes	40 %	5	0,2	9, 11, 12

Bibliografia

BELTRAN LLORIS, F., MARCO SIMON, F. (1987), *Atlas de Historia Antigua*, Zaragoza.

BRAVO, G. (1994), *Història del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza, Madrid.

BRODRICK, M., MORTON, A.A., 2001, *Diccionario básico de la Arqueología Egipcia*. Barcelona.

CHRISTOL, M., NONY, D. (1992), *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid.

CORNELL, T.J. (1999), *Los orígenes de Roma. C, 1000-264 a.C*, Crítica. Barcelona.

DOMINGUEZ MONEDERO, A., PLÁCIDO, D., GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J., GASCÓ, F. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia*, Alianza, Madrid.

FORNIS, C., (2003), *Esparta. Historia, sociedad y cultura de un mito historiográfico*, Crítica, Barcelona.

GARCIA MORENO, L., GASCÓ, F., ALVAR, J., LOMAS, F.J. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma*. Alianza, Madrid.

GARNSEY, P., SALLER, R. (1991), *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, Crítica, Barcelona.

GIARDINA, A. (ed.) (1991), *El hombre romano*, Madrid.

GRIMAL, N. (1996), *Historia del Antiguo Egipto*, París.

KUHRT, A. (2001), *El Oriente Próximo en la antigüedad (3000-300 a.C.)*, 2 vols., Barcelona.

LIVERANI, M. (1995), *El Antiguo Oriente. Historia, sociedad, economía*, Barcelona.

LÓPEZ BARJA, P., F.J. LOMAS (2004) *Historia de Roma*, Akal, Madrid.

SANMARTÍN, J., SERRANO, J.M. (1998), *Historia antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*, Madrid.